

Секція: Технічні науки.

Михалко О.Г.

*старший викладач кафедри
технології виробництва продукції*

тваринництва

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

ЗАХОДИ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ

Останнім часом значної загрози для населення України і поширення набуває тероризм, як один із складових елементів «гібридної війни», яка не має близьких перспектив її найскорішого завершення на сході країни. Він перетворює мирне населення в об'єкт силового впливу з метою дестабілізації обстановки, досягнення військових і політичних цілей, залякування громадян, позбавлення їх здатності здійснювати організовану протидію агресору та сепаратистським проявам в суспільстві. Безпосередні насильницькі посягання на життя, здоров'я, майно громадян, матеріальні об'єкти різного призначення, що спричиняють за собою настання тяжкого збитку для безпеки населення і економіки країни, одночасно підривають і стійкість політичної системи суспільства, стабільність політичного курсу, у ряді випадків паралізують дії влади, сприяють підриванню її авторитету серед населення. При визначених умовах акції тероризму можуть привести до виникнення крупно-масштабних екологічних, економічних катастроф і масової загибелі людей, різким міжнародним ускладненням.

Для виявлення сутності сучасного тероризму визначено основне поняття тероризму - це насильство або загроза його застосування щодо фізичних осіб або організацій, а також знищення (пошкодження) або загроза знищення (пошкодження) майна та інших матеріальних об'єктів, що мають небезпеку загибелі людей, заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших

небезпечних наслідків, що здійснюються з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, або здійснення впливу на прийняття органами влади рішень, вигідних терористам, або задоволення їх неправомірних майнових і (або) інших інтересів; посягання на життя державного чи громадського діяча, вчинене з метою припинення його державної або іншої політичної діяльності або з помсти за таку діяльність; напад на представника іноземної держави або співробітника міжнародної організації, що користуються міжнародним захистом, а так само на службові приміщення або транспортні засоби осіб, які користуються міжнародним захистом, якщо це діяння вчинено з метою провокації війни чи ускладнення міжнародних відносин.

До основних особливостей тероризму як соціально-політичного явища відносяться: застосування насильства і залякування, яке досягається використанням особливо небезпечних форм і методів тероризму; спрямованість на досягнення політичних, військових чи соціальних цілей; підвищена суспільна небезпека, пов'язана з безпосередньою загрозою життю людей; нелегітимність; використання конспірації як необхідної умови існування терористичних структур та результативності їх дій.

Аналіз практики міжнародного тероризму свідчить, передусім, про те, що він є однією з основних погроз для національної безпеки держави, боротьба з ним повинна розглядатися як один з пріоритетних напрямів у рамках загальної боротьби із злочинністю і забезпечення національної безпеки в цілому, а сама протидія тероризму повинна будуватися шляхом поєднання активної наступальної дії із створенням високоефективної системи захисту об'єктів терористичних спрямувань, передусім, об'єктів ядерного техногенного тероризму.

Методи здійснення терористичних актів, які можуть мати місце в Україні сьогодні достатньо різноманітні від класичних застосувань вибухових пристроїв до використання високотехнологічного електронного обладнання, а саме:

- засоби нелінійної електродинаміки для пригнічення систем охорони, зв'язку, телеметрії, порушення функціонування ЕОМ і будь-яких видів електронного устаткування, у тому числі бортових на повітряних засобах і т. д.;
- мікробіологічні засоби і генно-інженерні продукти для дії на населення, а також на технічні системи з метою порушення герметизації елементів і т. д.;
- спеціальні хімічні суміші для руйнування металів і сплавів, що є основою технологічного устаткування корпусів літальних апаратів і т. д.;
- аерозолі з високою електричною провідністю і надлегкі волокна, що приводять, для порушення роботи електричних систем, що використовують великі струми і високу напругу;
- зверхдрібнодисперсні, електрично нейтральні носії, що проходять через шихту протигазів, систем очищення повітря для мікроорганізмів, вірусів, фреонів, отрут, отруйних речовин і т. д.;
- системи лазерного засліплення для нейтралізації охорони, виводу з ладу систем спостереження;
- акустичні міни для потайного виведення із ладу охорони, прямі теракти в людних місцях, для потайної нейтралізації операторів особливо важливих об'єктів, наприклад, на АЕС;
- методи і засоби інформаційно-психологічної дії на людину для нав'язування операторам, охоронцям і політичним діячам потрібних рішень, для збудження агресивності у людей в місцях їх масового скупчення і т. д.;[1, с 94-104]

Таким чином, для захисту населення від тероризму в країні гостро назріла об'єктивна необхідність у виробленні нових підходів і в здійсненні на практиці сукупності різних міроприємств економічного, соціального, політичного, законодавчого і нормативно-правового характеру для забезпечення безпеки людини і місця його існування. Реалізація цих заходів має бути організована так, щоб з мінімальними витратами фінансових і матеріальних ресурсів забезпечити необхідне нарощування потенціалу національної безпеки. Тому необхідно надати боротьбі з тероризмом і з організованою злочинністю статус

однієї з пріоритетних державних проблем. Її ефективне рішення можливо тільки при спільному рішенні інших проблем комплексної безпеки особи, суспільства і держави.[3, с 87]

Практика показує, що найбільш вразливими місцями для проведення терористичних актів є місця масового перебування людей: стадіони, ринки, концертні зали, школи, вузи, великі держустанови, лікарні, релігійні установи, залізничні вокзали, аеропорти.

Тому, у зв'язку з терористичною загрозою, там мають вживатися додаткові заходи щодо охорони громадського порядку і безпеки в місцях масового скупчення людей:

- при підготовці рішення на забезпечення громадського порядку по масовому заходу повинні ретельно вивчатися програма проведення заходу, інформація про кількість учасників, маршрути руху, розташування торгових точок, підприємств громадського харчування, стоянок автотранспорту, проводитись попереджувально-профілактична робота з організаторами і активними учасниками масових заходів з метою використання їх можливостей в інтересах правопорядку.

- необхідно організовувати проведення спеціальних оперативно-профілактичних операцій щодо попередження і припинення правопорушень та боротьбі із злочинністю, посилювати охорону громадського порядку за рахунок інтенсифікації роботи і збільшення щільності сил патрульно-постових нарядів на вулицях і інших громадських місцях, посилюючи перевірку паспортного режиму, здійснюючи моніторинг тематики спілкування цільових груп в соціальних мережах;

- належним чином має приділятися увага охороні об'єктів особливої важливості і життєзабезпечення, адміністративних будівель органів влади і управління.

- з метою захисту населення повинні своєчасно перевірятися під'їзди і горищні приміщення, обстежуватись технічний і пожежно-технічний стан об'єктів, де проводяться культурно-масові і спортивно-розважальні заходи.

– необхідно проводити додаткові заходи щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, підготовки запасних маршрутів руху і братися під контроль місця стоянки транспорту.

– додатково мають бути встановлені засоби відеоспостереження та радіомоніторингу для контролю за обстановкою в місцях проведення масових заходів і на прилеглий території для візуальної і технічної фіксації можливих протиправних дій.[2, с 77]

Боротьба з тероризмом повинна вестися специфічними методами і засобами, що виключають загибель мирного населення. Ніяке галузеве відомство нині не здатне комплексно вирішувати проблеми безпеки. Тільки координація роботи усіх силових структур по боротьбі з тероризмом може вирішувати проблеми безпеки населення.

Література

1. Журавель В.П. Антитеррористическое обеспечение Олимпийских игр в XXI веке. – М: Обозреватель, 2011.- 94-101 с.
2. Михайленко А. Н. Использование опыта при обеспечении безопасности Олимпиады-2014 в Сочи // Деятельность Шанхайской Организации Сотрудничества по противодействию новым вызовам и угрозам в сфере обеспечения региональной безопасности. М., 2009. С. 77
3. Станіславська А. Проблеми боротьби із тероризмом у сучасному світі. «Bialystok», Польща - 2004. - С.87.